

Lovtidende A

2018

Udgivet den 16. januar 2018

15. januar 2018.

Nr. 23.

Lov om ioniserende stråling og strålebeskyttelse (strålebeskyttelsesloven)¹⁾

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Indledende bestemmelser og definitioner

§ 1. Loven finder anvendelse på brug af strålekilder og stråleudsættelse i enhver bestrålingssituation, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. Radioaktive stoffer, der forekommer naturligt i det menneskelige legeme, er undtaget fra loven.

Stk. 3. Udsættelse for naturlig stråling er undtaget fra loven.

Stk. 4. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om, at lovens bestemmelser uanset stk. 3 finder anvendelse på udsættelse for naturlig stråling i kontrollerbare situationer, der strålebeskyttelsesmæssigt ikke kan ses bort fra.

Stk. 5. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om, at brug af strålekilder og stråleudsættelse helt eller delvis kan undtages fra lovens bestemmelser, når det anses for strålebeskyttelsesmæssigt forsvarligt.

§ 2. Forpligtet efter reglerne i denne lov eller regler udstedt i medfør af loven er

- 1) den, der ejer, lejer, leaser eller låner eller i øvrigt har råderet over radioaktivt stof eller er ansvarlig for et område med ioniserende stråling,
- 2) den, der er ansvarlig for brug af en strålekilde, og
- 3) den, der lader sine arbejdstagere deltage i brug af strålekilder eller lader sine arbejdstagere udsætte for ioniserende stråling.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om fordelingen af ansvaret mellem parterne nævnt i stk. 1.

§ 3. I denne lov forstås ved:

- 1) Arbejdstager: Enhver person, der uanset det bagvedliggende aftaleforhold fungerer i en arbejdstagerliggende situation.
- 2) Brug:
 - a) Fremstilling, forarbejdning, besiddelse, import, eksport, overdragelse, håndtering, anvendelse,

kontrol, eftersyn, opbevaring, bortskaffelse, genvinding, genanvendelse, udledning og transport af radioaktive stoffer.

- b) Fremstilling af strålingsgeneratorer, hvor der i den pågældende proces skabes ioniserende stråling, og ændring af strålingsgeneratorer, som kan have indvirkning på strålebeskyttelsesmæssige forhold, og installation, anvendelse, kontrol og eftersyn af strålingsgeneratorer.

- 3) Ioniserende stråling: Partikler, herunder fotoner, der kan forårsage ioniseringer i stof enten direkte eller indirekte, for elektromagnetisk stråling dog kun stråling med en bølgelængde på 100 nm eller derunder.

- 4) Kvalitetssikring: Alle planlagte og systematiske tiltag, herunder kvalitetskontrol, der er nødvendige for at skabe tilstrækkelig sikkerhed for, at en strålekilde, et anlæg, udstyr, et system eller delelement eller en procedure fungerer tilfredsstillende i overensstemmelse med vedtagne standarder.

- 5) Medicinsk bestråling: Bestråling, som patienter eller personer uden symptomer udsættes for som led i deres egen medicinske eller dentale diagnose eller behandling, og som har til formål at gavn deres sundhed, og bestråling, som omsorgspersoner og hjælpere udsættes for i denne forbindelse, samt den bestråling, som frivillige udsættes for i forbindelse med medicinsk eller biomedicinsk forskning.

- 6) Naturlig stråling: Kosmisk stråling og ioniserende stråling fra naturligt forekommende radioaktivt stof, der ikke er blevet påvirket af menneskelig aktivitet.

- 7) Radioaktivt stof: Stof, der indeholder en eller flere radionuklider.

- 8) Strålekilde: Radioaktivt stof eller strålingsgenerator.

- 9) Stråleudsættelse: Udsættelse for ioniserende stråling.

- 10) Strålingsgenerator: Anordning, der er i stand til at generere ioniserende stråling.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 2013/59/Euratom af 5. december 2013 om fastlæggelse af grundlæggende sikkerhedsnormer til beskyttelse mod de farer, som er forbundet med udsættelse for ioniserende stråling og om ophævelse af direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom og 2003/122/Euratom, EU-Tidende 2014, nr. L 13, side 1.

- 11) Utilsigtet bestråling: Bestråling, der væsentligt overstiger det, der påføres personer og miljø ved korrekt brug af strålekilder, og medicinsk bestråling, der er væsentlig forskellig fra den tilsigtede.

Kapitel 2

Berettigelse, optimering og dosisbegrænsning

§ 4. Brug af strålekilder og stråleudsættelse må alene finde sted, hvis de sundhedsmæssige, økonomiske, samfundsmæssige eller andre fordele ved brugen eller stråleudsættelsen opvejer ulemperne (berettigelse).

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om forhold efter stk. 1, herunder om, at visse typer af brug eller stråleudsættelse ikke er berettiget, om vurdering af berettigelsen og om de overvejelser, der skal indgå i vurderingen.

§ 5. Brug af strålekilder og stråleudsættelse må endvidere alene finde sted, hvis sandsynligheden for og omfanget af stråleudsættelse, herunder antallet af stråleudsatte personer, holdes så lavt som med rimelighed opnåeligt under hensyntagen til aktuell teknisk viden og økonomiske og samfundsmæssige faktorer (optimering).

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om forhold efter stk. 1, herunder om udarbejdelse af sikkerhedsvurderinger, om metoder til sikring af optimering i konkrete bestrålingssituationer og om anvendelse af dosisbinder og referenceniveauer.

§ 6. Summen af doser, en person udsættes for, må ikke overstige dosisgrænserne (dosisbegrænsning). Dette gælder dog ikke for medicinsk bestråling.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen fastsætter dosisgrænserne og regler om anvendelse heraf.

Kapitel 3

Strålebeskyttelsesforanstaltninger m.v.

§ 7. Brug af strålekilder og stråleudsættelse skal ske under anvendelse af foranstaltninger til beskyttelse mod ioniserende stråling, herunder forebyggelse af ulykker, uheld og hændelser samt afbødning af konsekvenser heraf. Der skal afsættes tilstrækkelige ressourcer til, at strålebeskyttelsesforanstaltningerne tilrettelægges, foregår og løbende vurderes, så strålebeskyttelsen er effektiv og passende og enhver fejl eller mangel bliver identificeret og afhjulpet samt at gentagelse bliver forebygget.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om forhold efter stk. 1, herunder krav til brug af strålekilder og stråleudsættelse, herunder radiologisk overvågning, områdeklassificering, beredskabsforanstaltninger, kvalitetssikring og arbejdstagerkategorisering.

§ 8. Strålekilder, anlæg og udstyr skal være konstrueret, indrettet, vedligeholdt, afmærket og sikret på en sådan måde, at sandsynligheden for og omfanget af stråleudsættelse er så lavt som med rimelighed opnåeligt.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om forhold efter stk. 1, herunder krav til strålekilder, anlæg og udstyr og til sikring, eftersyn og kontrol.

§ 9. Alle relevante arbejdstagere skal gøres bekendt med de risici, der er forbundet med brug af strålekilder og stråleudsættelse.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om forhold efter stk. 1, herunder om, hvilke arbejdstagere der er omfattet.

§ 10. Alle relevante arbejdstagere skal oplæres til og instrueres i at udføre arbejdet strålebeskyttelsesmæssigt forsvarligt, og det skal sikres, at deres kompetencer vedligeholdes og opdateres under inddragelse af relevant ny viden m.v.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om forhold efter stk. 1, herunder om omfanget af arbejdstageres instruktion, viden, færdigheder og kompetencer.

Kapitel 4

Strålebeskyttelseskoordinatorer, strålebeskyttelseseksperter og medicinsk-fysiske eksperter

§ 11. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om anvendelse, anerkendelse og godkendelse af strålebeskyttelseskoordinatorer, strålebeskyttelseseksperter og medicinsk-fysiske eksperter.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om opgaver og forpligtelser for strålebeskyttelseskoordinatorer, strålebeskyttelseseksperter og medicinsk-fysiske eksperter.

Stk. 3. Sundhedsstyrelsen kan godkende uddannelser af strålebeskyttelseskoordinatorer og strålebeskyttelseseksperter.

Kapitel 5

Overvågning og måltjenester

§ 12. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om dosisovervågning af arbejdstagere, herunder om bestemmelse, vurdering og registrering af doser, og godkendelse af måltjenester, der varetager dosisovervågning af arbejdstagere.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen fører et register over doser til arbejdstagere.

§ 13. Sundhedsstyrelsen kan fastsætte regler om godkendelse af måltjenester, der varetager måling relateret til strålebeskyttelse.

Kapitel 6

Ulykker, uheld og hændelser

§ 14. Sundhedsstyrelsen skal omgående underrettes om ulykker, uheld eller hændelser, der har resulteret i, og om hændelser, der kunne have resulteret i utilsigtet bestråling fra alle typer strålekilder eller i væsentlig forurening med radioaktive stoffer, og om strålebeskyttelsesmæssigt betydningsfulde fund, tyveri, bortkomst, brand, oversvømmelse el.lign.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen skal underrettes om forhold af systematisk karakter, der kan medføre utilsigtet bestråling eller væsentlig forurening med radioaktive stoffer.